

คู่มือการปฏิบัติงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

จัดทำโดย
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักปลัด อบต.

คำนำ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน มีภารกิจหน้าที่หลักในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การเพิ่มเติม การเปลี่ยนแปลง การแก้ไข และการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบฯอันนำไปสู่การตอบสนองความต้องการประชาชนในพื้นที่ตั้งนั้น จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานนี้ขึ้น โดยรวมองค์ความรู้จากระเบียบที่เกี่ยวข้องมานำเสนอให้ครอบคลุมกระบวนการ ขั้นตอนในการดำเนินงาน ตลอดถึงช่องทางในการให้บริการหรือติดต่อ เพื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก และถูกต้อง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

-การจัดทำแผนดำเนินงาน	๑
-การติดตามและประเมินแผนพัฒนา	๔
-การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๐
-ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑	๑๓
-รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘	๒๐

การจัดทำแผนดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงรายละเอียดของแผนงาน/โครงการพัฒนาและ กิจกรรมการพัฒนาที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ นั้น เพื่อให้แนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณนั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความชัดเจน ในการปฏิบัติ มากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนของโครงการ

-วัตถุประสงค์ของแผนการดำเนินงาน

๑. แผนการดำเนินงานมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงรายละเอียดของแผนงาน/โครงการพัฒนาและกิจกรรมการพัฒนาที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณนั้น เพื่อให้แนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณนั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความชัดเจนในการปฏิบัติมากขึ้นลดความซ้ำซ้อนของโครงการ มีการประสานและบูรณาการทำงานกับหน่วยงานและ จำแนกรายละเอียดต่างๆ ของแผนงาน/โครงการ ในแผนการดำเนินงาน

๒. แผนการดำเนินงานจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

๓. แผนการดำเนินงาน จะกำหนดรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา ที่จะบรรจุในแผนการดำเนินงานจะมีที่มาจาก

๓.๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รวมทั้งเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ)

๓.๒ โครงการ กิจกรรม การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดจากการถ่ายโอนเงิน สะสม เงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรืองบประมาณรายจ่ายอื่นๆ ที่ดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๓ โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองโดยไม่ใช้ งบประมาณ (ถ้ามี)

๓.๔โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาของหน่วยราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงาน อื่นๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ รวบรวมข้อมูลโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาของหน่วยราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงาน อื่นๆ ที่มีลักษณะการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่หลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเป็นโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนาที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่องระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบจากแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรืออาจสอบถามไปยัง หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๕โครงการ/กิจกรรมการพัฒนาอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าจะเกิด ประโยชน์ในการประสานการดำเนินงานในพื้นที่

-ขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงาน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ ได้กำหนดให้จัดทำแผนการดำเนินงานตามข้อ ๒๖ และ ข้อ ๒๗ ว่า การจัดทำแผนการดำเนินงาน ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

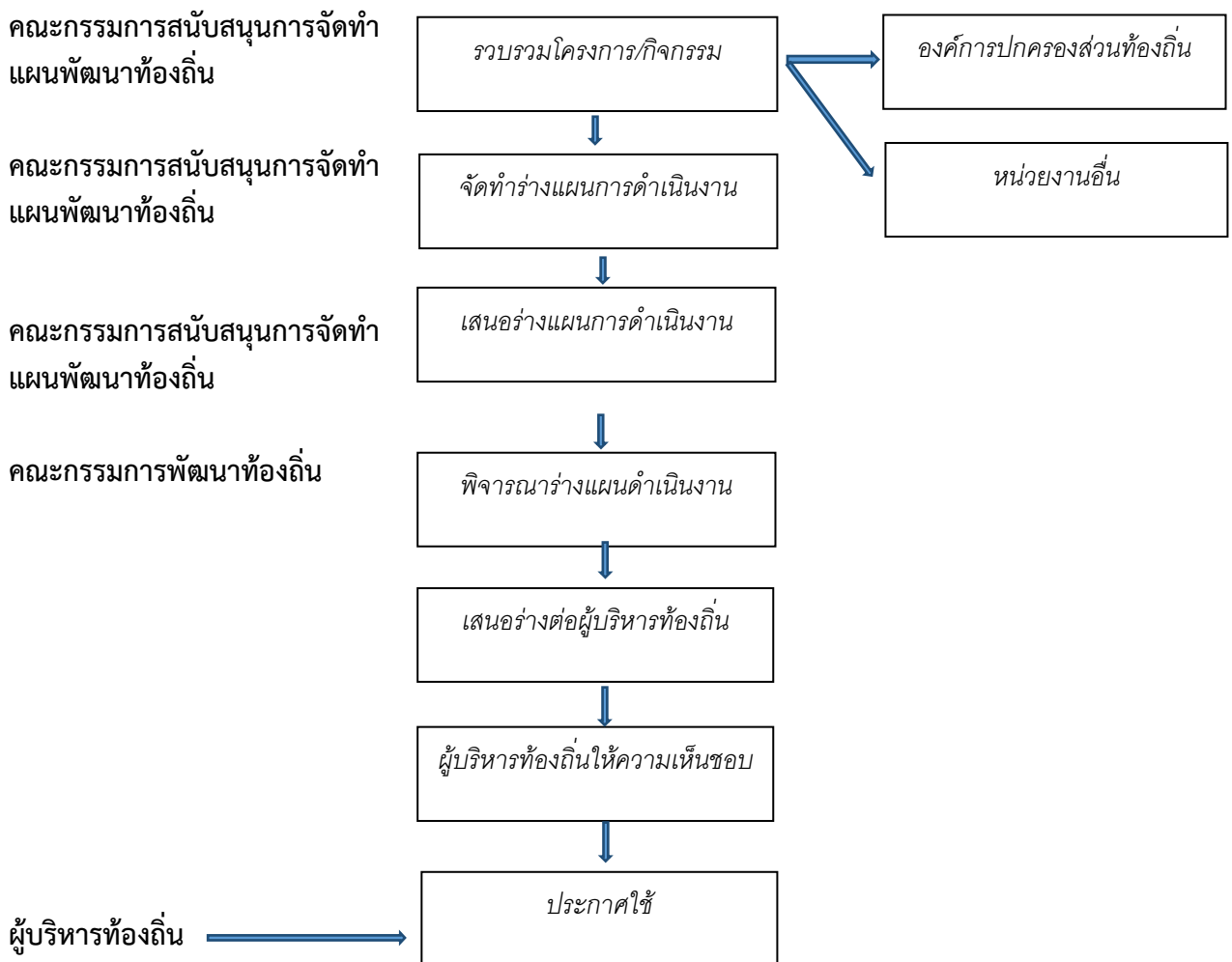
๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน

๓. แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้นการขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

แผนผังลำดับขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงาน

จากขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงานข้างต้น สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

-ประโยชน์ของแผนการดำเนินงาน

๑. ทำให้การดำเนินงานแผนงาน/โครงการพัฒนาในปีงบประมาณ มีความชัดเจนในการปฏิบัติมากขึ้น
๒. มีความสะดวกในการติดตามประเมินผลการนำไปปฏิบัติมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ทราบถึงจำนวนงบประมาณที่ต้องจ่ายจริงในแต่ละปี
๕. สามารถบริหารเวลาในการดำเนินงานโครงการของทุกส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์
๖. สามารถนำแผนการปฏิบัติการมาวิเคราะห์ปัญหาอันเกิดจากการดำเนินโครงการต่างๆตามงบประมาณในปีงบประมาณ ได้อย่างถูกต้อง

การติดตามและประเมินแผนพัฒนา

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานพัฒนาของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์ มีหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง วิธีการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาและรายงานผลพร้อมเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องตีพิมพ์ประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ทั้งนี้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความหมายของการติดตามและประเมินผล

เป็นการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ กิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินทั้งแผนงานนโยบายขององค์กรและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรว่าแผนยุทธศาสตร์และแนวทางที่ถูกกำหนดไว้ในรูปแบบของแผนนั้นดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์จริงหรือไม่ สนองต่อความต้องการของประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายหรือไม่ การติดตามและประเมินผลนี้ไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อการจับผิด แต่เป็นเครื่องมือทดสอบผลการทำงานเพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานที่เกิดขึ้นถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไรเป็นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น ว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ นโยบายสาธารณะที่กำหนดไว้ในรูปของการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการประชาคมท้องถิ่นได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ระยะเวลาในการดำเนินการสอดคล้องกับงบประมาณและสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นหรือไม่ การติดตามและประเมินผลเป็นการวัดระดับความสำเร็จหรือล้มเหลวของยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาท้องถิ่น สิ่งที่จะได้รับหรือสนองตอบกลับจากการติดตามและประเมินผลก็คือจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่และนโยบายของรัฐบาลหรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำหรือยกเลิกโครงการในกรณีที่ไม่เกิดความคุ้มค่าต่อประชาชนหรือประชาชนไม่พึงพอใจ

๑.๑ ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่“การติดตาม”หมายถึงกิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน ให้ลุล่วงค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลา ในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรมการประเมินผลคือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้วซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตามการประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่า

แผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและ ประเมินผลถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ส่วน “การประเมินผล” นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการเช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการขยายขอบเขตหรือการยุติการดำเนินการซึ่ง ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินการประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ ได้มีการปฏิบัติหรือไม่อย่างไรอันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็น อย่างไรนำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็นการ ตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใดซึ่งผลที่ได้จากการติดตาม และประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ที่สามารถนำไปในการปรับปรุงและการตัดสินใจ ต่อไปนอกจากนี้การประเมินผลยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้นแล้วการติดตามและประเมินผลจึงเป็นกลไกในการตรวจสอบการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นเข็มทิศที่จะชี้ได้ว่าการพัฒนาท้องถิ่นจะไปทิศทางใด จะดำเนินการต่อหรือยุติโครงการต่างๆ เป็นกลไกของการขับเคลื่อนเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยใน ท้องถิ่น เพราะว่าการดำเนินการใดๆ ของหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อมีการ ประเมินผลในสิ่งที่วางแผนไว้แล้วและที่ได้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายได้รับการตรวจติดตามโดย คณะกรรมการที่ถูกจัดตั้งขึ้นก็มาหรือจากการติดตามการประเมินผลโดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สมาชิกสภาท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นล้วนเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิด ความโปร่งใส เป็นกระบวนการที่บอกถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจจะ เป็นผลผลิต การบริการหรือความพึงพอใจซึ่งเกิดจากกระบวนการวางแผน ซึ่งประกอบไปด้วย แผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น จากเหตุผลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลเมือง โปธิ์ จึงต้องการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโปธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามระเบียบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙และแก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการ

- (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา(๒) ดำเนินการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้รับทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องติด ประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุก ปี

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผลแผน

- ๑) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการและการบริหาร
- ๒) เพื่อการปรับปรุงแผนงาน
- ๓) เพื่อประเมินความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงการ
- ๔) เพื่อระบุแนวทางที่จะปรับปรุงมาตรการที่จะนำไปใช้ให้เหมาะสม
- ๕) เพื่อความกระฉับกระชวยของแผนงาน
- ๖) เพื่อการพัฒนาแผนงาน
- ๗) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน
- ๘) เพื่อทดสอบแนวความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
- ๙) เพื่อการตัดสินใจที่จะขยายโครงการหรือยุติโครงการ

๑.๓ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๑

แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- ๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- ๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ขั้นตอนที่ ๒

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๔

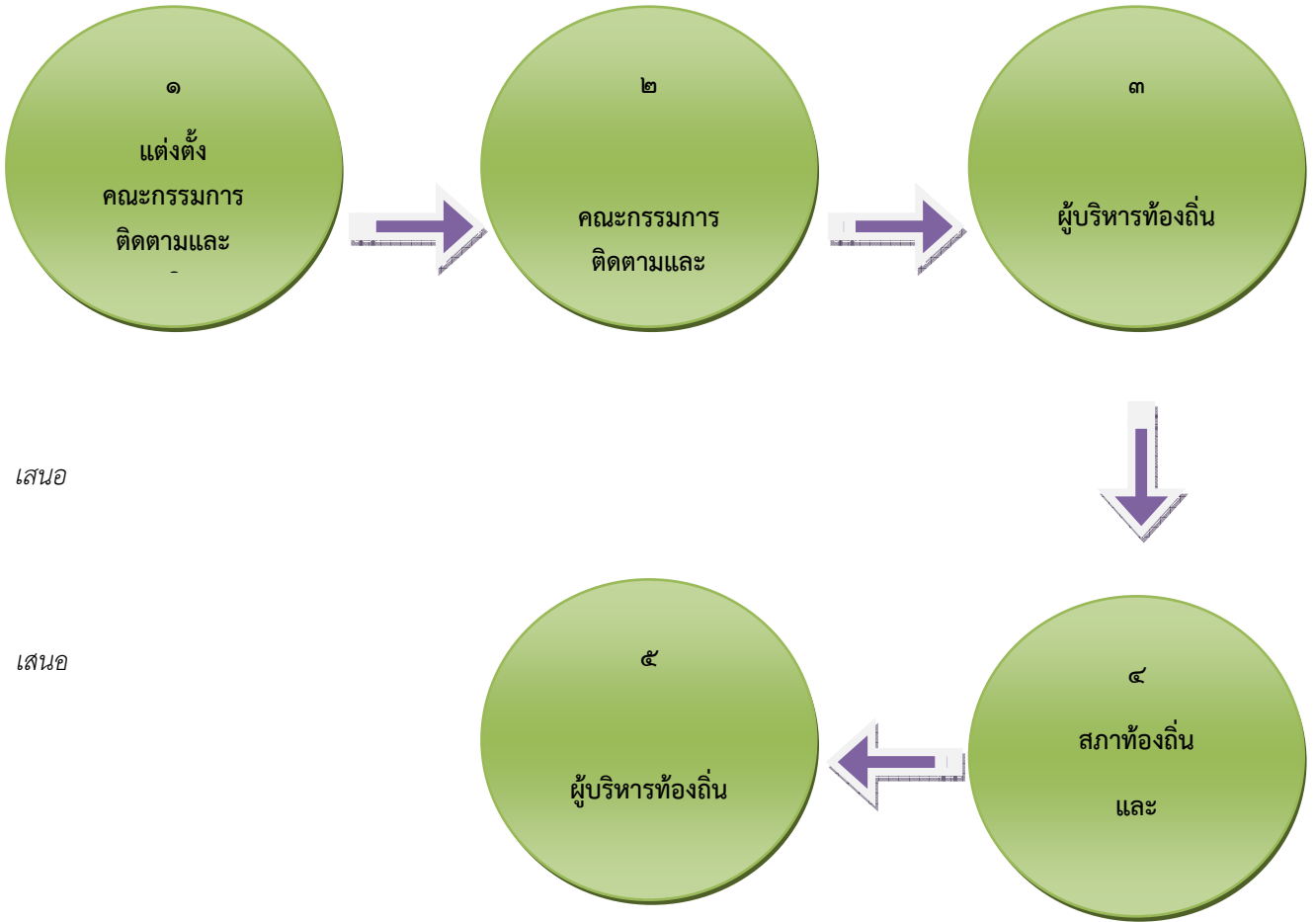
คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นรายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ขั้นตอนที่ ๕

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมกันประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

กระบวนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ติดตามและประเมินผล

เสนอ

เสนอ

ประกาศผลการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วัน รายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่ น้อยกว่าสามสิบวัน

ตั้งข้อสังเกต/เสนอแนะ/รับทราบ

๑.๔ เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือ เทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์ ใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล ซึ่งการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล เครื่องมือในการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนดำเนินงาน ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เอกสารการเบิกจ่ายของโครงการต่างๆ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ และเอกสารอื่นๆ เป็นต้น

๑.๕ ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์ ใช้การติดตามและประเมินผลเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานได้หลายแนวทางดังนี้

๑. จัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองโพธิ์ สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผลว่ากิจกรรมใดได้ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒. ทำให้ภารกิจต่างๆ ของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละคน แต่ละส่วน/กอง มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน

๓. สามารถทำให้เป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. ทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๕. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่างๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์

๖. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการ

๗. นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่างๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑.ความเป็นมา

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมีเพียงที่จะมีหน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายภารกิจบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

หลักการและเหตุผล

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาห้วงระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๙ วรรคสาม กำหนดให้เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและประกาศใช้แล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว

๒.ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ “แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายถึง แผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงควรมีลักษณะกว้างๆ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะตัวที่จะต้องดำเนินการให้เกิดผล
๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาที่กำหนด
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้การบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นโดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดัน และสนับสนุน

๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี

๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทางการพัฒนา รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงระยะเวลาที่กำหนด ว่าสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่

๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประโยชน์ของแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมาย ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้งย่อมต้องมีจุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยทำให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการในองค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดีกิจกรรมที่ดำเนินมีความสอดคล้องต่อเนื่องกันก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่านับว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความประหยัด

๓. ลดความไม่แน่นอน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการลดความไม่แน่นอนในอนาคตเนื่องจากการใช้จ่าย และการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมโดยรวม การวางแผนพัฒนาจึงช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณเนื่องจากการผ่านการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม การดำเนินกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ต้องดำเนินการคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๕. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ช่วยให้เห็นความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพ ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอนาคต ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่วางไว้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการประสานงานที่ดีในฝ่ายต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น รวมทั้ง เป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดข้องในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอีกด้วย

๖. ช่วยเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินกิจการต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน

๗. เพื่อให้สามารถตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของ
ท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรด้าน
การบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง

๘. สามารถกำหนดทิศทาง ในการดำเนินการในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและยั่งยืนใน
การพัฒนา

๙. สามารถนำแผนปฏิบัติการไปสู่ปฏิบัติได้ตรงกับวัตถุประสงค์นโยบาย และเป้าหมาย ตามกล
ยุทธ์ที่กำหนด

๑๐. ทำให้เกิดความต่อเนื่อง เนื่องจากแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่มีรูปแบบที่ตายตัว (สามารถ
ยืดหยุ่นได้) มีเอกภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถสร้างระบบการติดตามประเมินผล

๑๑. ส่งเสริมภาพพจน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำให้บุคคลทั้งในและนอกเขต
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้แผนพัฒนาท้องถิ่น มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด
๒. การจัดทำ เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ผ่านกระบวนการประชาคมท้องถิ่นเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
๓. การเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริงานพระราชพิธีรัฐพิธีนโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น
๔. กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง จัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายนก่อนปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประสานและบูรณาการโครงการพัฒนาที่เกี่วกันภายในแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อนำไปจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัดต่อไป กรณีที่ต้องขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีเหตุที่จำเป็นอย่างแท้จริง และให้คำนึงถึงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดด้วย
๕. กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสมแต่ละปีงบประมาณ ในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
๖. กำหนดการรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี
๗. กำหนดว่าแผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงานและโครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น

๕.แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันซึ่งเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีกำหนดระยะเวลาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ให้เป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีกำหนดระยะเวลาห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) เพื่อให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนสามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ดำเนินการตาม

แนวทาง/ขั้นตอนการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น(พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย
 ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

แนวทางการจัดทำ/ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือปฏิบัติตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
 การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจใช้ข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ฉบับปัจจุบัน มา
 ทบทวนและปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์
 การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนา
 จังหวัด/กลุ่มจังหวัดแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์
 ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยในระยะแรกให้จัดทำประชาคมในระดับจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และใน
 โอกาสต่อไปให้ใช้รูปแบบตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๐๐ ลงวันที่
 ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓
 พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ประกอบกัน และให้ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นตามเค้าโครงที่กำหนด

๔) ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้จัดทำเฉพาะ
 ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในโครงการพัฒนาที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรม
 สาธารณะ เพื่อประชาชนได้ใช้/รับประโยชน์จากครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างนั้น และเป็นไปตามอำนาจ
 หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๕) โครงการรายจ่ายตามแผนงานที่เป็นรายจ่ายประจำ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
 หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดรายจ่ายอื่น หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ ไม่
 ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ยกเว้น ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้า
 ลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆเฉพาะการจัดทำกิจกรรมสาธารณะ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
 วิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณ
 รายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและงบประมาณจากเงินสะสม ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๗) การแก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้
 ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไป จนกว่าจะมีการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสร็จ

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อ
 แฉ่งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา เพื่อนำมากำหนด

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำเภอตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับอำเภอให้เป็นปัจจุบัน

๒) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดส่งยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในปัจจุบันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นไปพลางก่อน เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้วเสร็จ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ

๖. การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีพ.ศ.๒๕๖๓ ให้นำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นปีพ.ศ.๒๕๖๓ ไปใช้กรณีที่จะนำโครงการพัฒนาที่อยู่ในปีพ.ศ.๒๕๖๔,๒๕๖๕ ไปดำเนินการ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๐๐ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ - หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

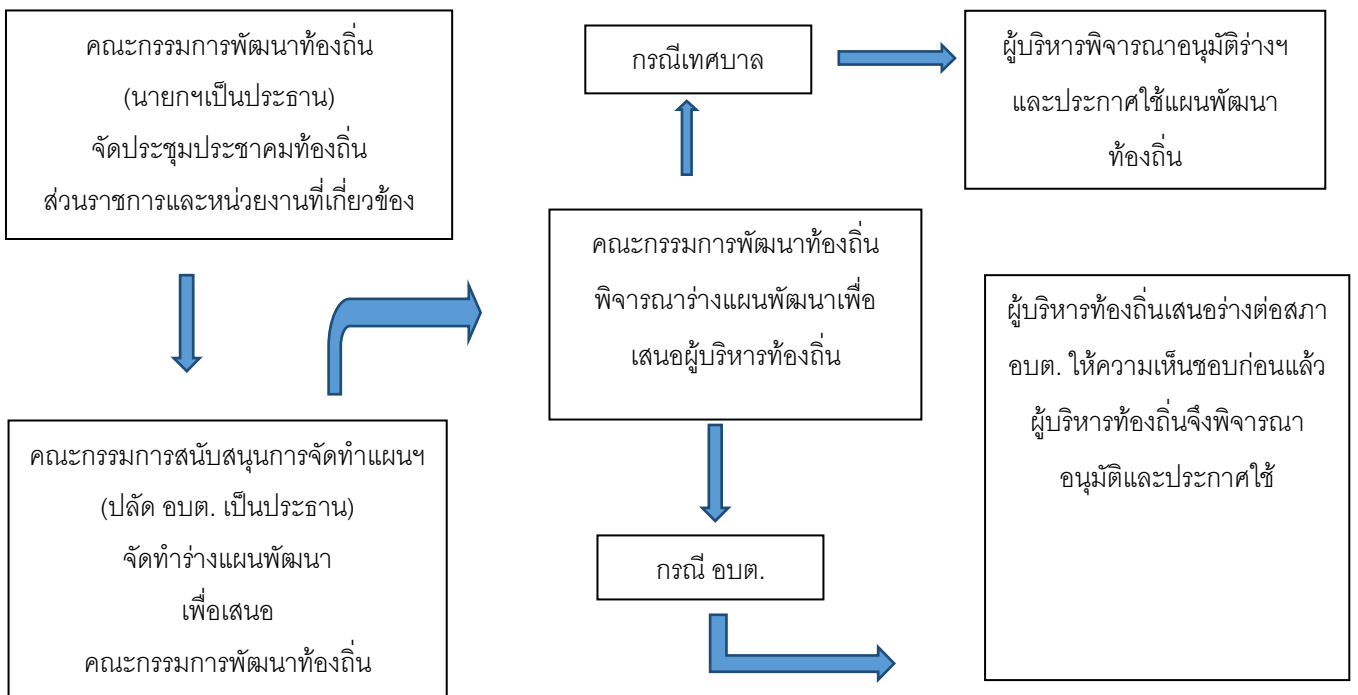
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗ (ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน)

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

หมายเหตุ:โดยปกติ ประชาคมท้องถิ่นหมายความว่า ประชาคมระดับตำบล/หมู่บ้านกรณีจัดประชาคมระดับตำบลเพียงระดับเดียวต้องมีหนังสือสั่งการหรือข้อยกเว้นกำหนดให้ดำเนินการ

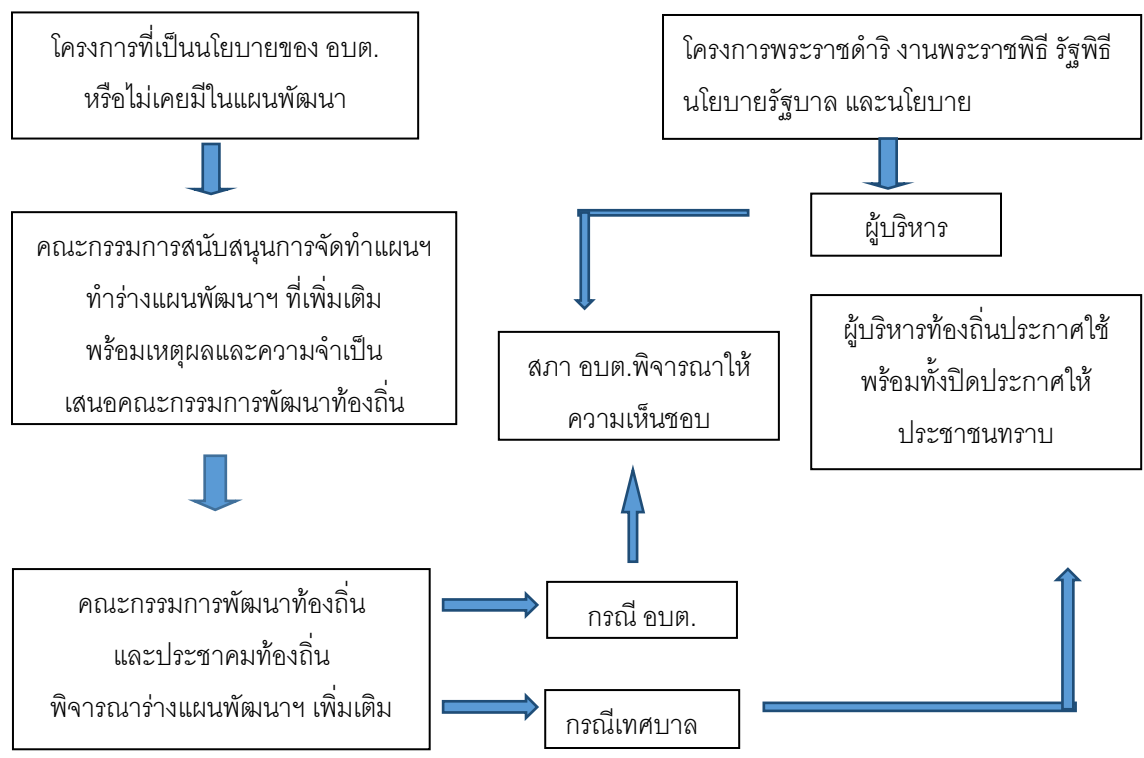
ขั้นตอนในการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ (ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน)

เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

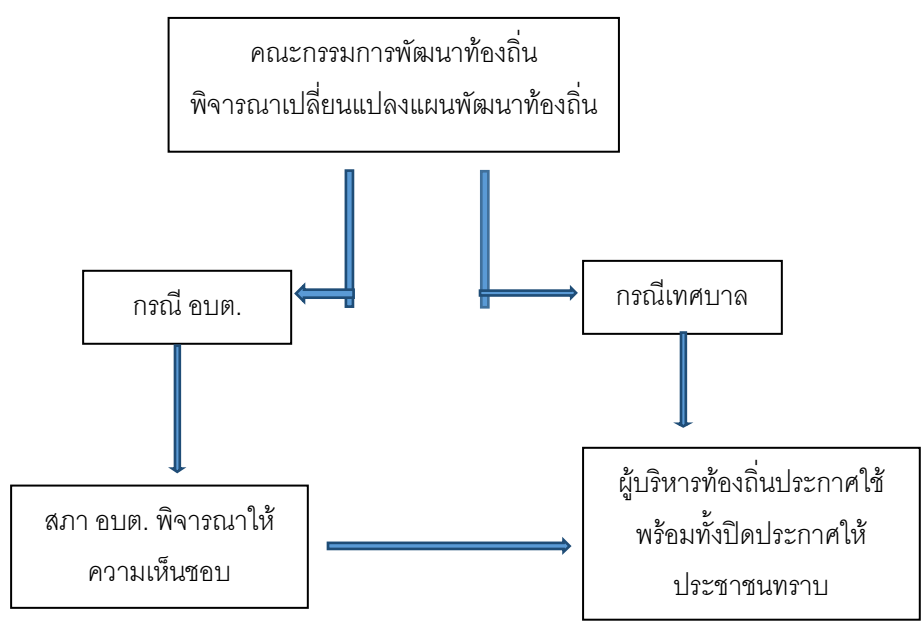
“(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วยเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้” “ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว”

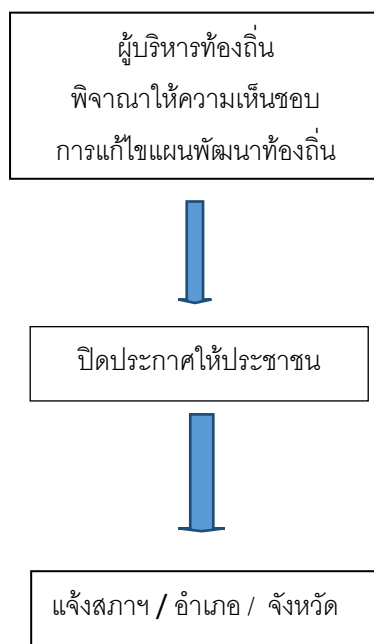
ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๒/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘) เพื่อประโยชน์ของประชาชนการเปลี่ยนแปลงพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

ขั้นตอนในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘) ข้อ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเมื่อผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบด้วย

การประชุมประชาคม

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน

ให้ สำนัก/กอง/ส่วน ที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาชุมชนรวบรวมและนำข้อมูลที่ได้จากชุมชน/หมู่บ้านมาประสานกับผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การประชุมประชาคมสามารถดำเนินการพร้อมกันกับการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้านได้

ประชาคม หมายถึง การรวมกลุ่มของประชาชน/ชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวและผลักดันการพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ภายใต้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ

ประชาคมท้องถิ่น เป็นการรวมกลุ่มทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ตามหลักการร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ

ประชาคมท้องถิ่นตามนัยหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๐๐ ลว. ๒๙ ม.ค.

๕๙

- กรณี อบต. หมายถึง ประชาคมหมู่บ้าน และ ประชาคมตำบล
- กรณี ทต. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนตำบล
- กรณี ทม. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนเมือง
- กรณี ทน. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนนคร
- กรณี อบจ. หมายถึง ประชาคมอำเภอ และ ประชาคมจังหวัด

การจัดประชุมประชาคม

๑. ตรวจสอบองค์ประกอบของประชาคมตามสัดส่วนที่กำหนด
๒. เตรียมหัวข้อการประชุม (จัดทำวาระ)
๓. เตรียมการบันทึกการประชุม สมุดบันทึกการประชุมควรแยกกัน
๔. เตรียมทีมงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
๕. เตรียมข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน
๖. เตรียมสถานที่ประชุม
๗. เตรียมการเชิญกรรมการประชาคม และผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนทั่วไปในพื้นที่เป้าหมาย
๘. ประสานการประชุมประชาคมควรเป็น คือ นายก อบต. (ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น)หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๙. ต้องรักษาเวลาและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบวาระ
๑๐. เน้นการลงมติในแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

๑) ความหมายของการประชาคมท้องถิ่นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประชุม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปได้มาพบปะกันตามกำหนดนัดหมาย มาร่วมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันคิดอย่างมีวัตถุประสงค์มีระเบียบวิธีและเวลาที่กำหนดให้เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่น

การประชุมประชาคมท้องถิ่น หมายถึง การที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วม คิดร่วมทำร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วม

แก้ปัญหาปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) ประชาคมท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

(๑) **ประชาคมหมู่บ้าน** หมายถึง การประชุมบุคคลหรือครัวเรือนที่อยู่ในหมู่บ้าน เพื่อร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดให้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ใช้สัดส่วนระดับหมู่บ้าน ซึ่งสัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมโดยรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ กรณีที่จัดให้มีการประชุมเพื่อประชาคมหมู่บ้านครั้งแรก สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุม ครั้งแรกไม่ครบร้อยละ ๖๐ ในการประชุม ครั้งต่อไปให้ใช้สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ระยะเวลาในการกำหนดประชุมประชาคมหมู่บ้านให้เป็นไปตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ

(๒) **ประชาคมตำบล** หมายถึง การประชุมบุคคลหรือครัวเรือนที่อยู่ในตำบล เพื่อร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบร่วมรับประโยชน์ร่วมแก้ปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จัดให้มีการประชุมประชาคมตำบล (ทุกหมู่บ้าน)

การประชุมประชาคมตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ใช้สัดส่วนระดับตำบล ซึ่งสัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมโดยรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ กรณีที่จัดให้มีการประชุมเพื่อประชาคมชุมชนตำบลครั้งแรก สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมครั้งแรกไม่ครบร้อยละ ๖๐ ในการประชุมครั้งต่อไปให้ใช้สัดส่วนที่เข้าร่วมประชุมตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ระยะเวลาในการกำหนดประชุมประชาคมตำบลให้เป็นไปตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ

การประชุมประชาคมหมู่บ้าน การประชุมประชาคมตำบล วิธีการประชุม การนำเสนอข้อมูลการประชุม รูปแบบและวิธีการประชุมตำบลในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน การประชุมประชาคมตำบล ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาบังคับโดยอนุโลม

การประชุมประชาคมตำบล ต้องผ่านกระบวนการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่บ้านก่อนทุกครั้ง

การคัดเลือกสัดส่วนประชาคม ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับหัวหน้าสำนัก ผู้อำนวยการกอง และรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ถ้ามี) ร่วมกันคัดเลือกสัดส่วนการประชุมประชาคมสัดส่วนระดับหมู่บ้านและสัดส่วนระดับตำบล